

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ БІБЛІОТЕК

Воробйова Марія Сергіївна, студентка IV курсу (групи ІБАСб-1-21-4.0д.), спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Стамбол І.І., кандидат історичних наук, доцент кафедри інформаційних комунікацій Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

У статті розглянуто приклади інструментів на основі штучного інтелекту, що допомагають створювати візуальний контент. Наведено приклади можливого застосування їх бібліотеками для створення інтерактивного та сучасного простору.

Ключові слова: штучний інтелект, інструменти, візуальний контент, бібліотеки.

Використання інструментів на основі штучного інтелекту, усе більше набувають розголосу серед суспільства. Одним із прикладів може бути створення з їхньою допомогою візуального контенту. У бібліотечній справі цю тему тільки починають досліджувати, тому багато питань ще потрібно дослідити.

Формулювання цілей статті (постановка завдання): розглянути нові інструменти на основі штучного інтелекту, що допомагають у створенні візуального контенту; навести приклади для їхнього впровадження в діяльність бібліотек; дослідити законодавство в Україні, що стосується авторського права.

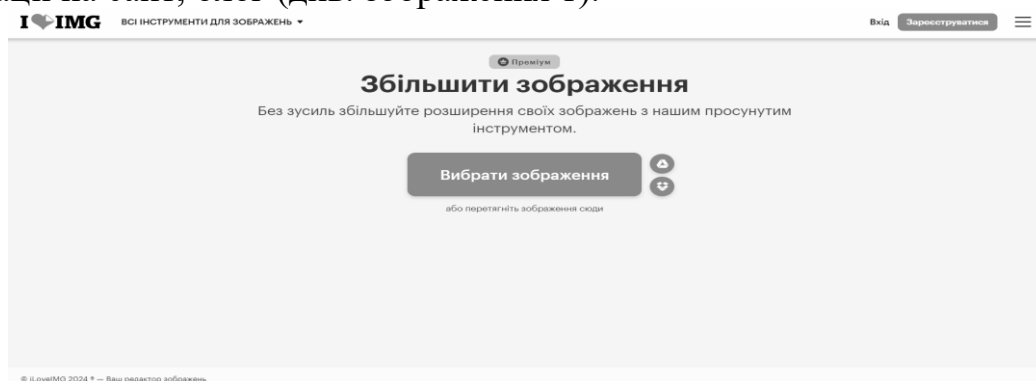
Теоретичною та методологічною основою для статті стали наступні наукові праці Олени Білик «Палітра сервісів для створення візуального контенту з використанням штучного інтелекту» та Наталії Чернишенко «Використання можливостей нейромереж та штучного інтелекту для створення медіаконтенту» (Білик, 2024: 27–30; Чернишенко, 2023: 1–9). У цих роботах вже були досліджені певні приклади застосування інструментів на основі штучного інтелекту, що допомагають легко створити власний контент, але кожного року з'являються нові платформи та сервіси для дослідження, які будуть розглянуті в цій статті.

Як зазначає юристка у сфері штучного інтелекту напряму «Незалежні медіа» Ольга Петрів, сучасне визначення «штучного інтелекту» – це «сукупність наук і методів, що здатні обробляти дані для вирішення складних комп'ютерних задач». Він постійно навчається новому через надану нову інформацію. Відповідь, яку надає на запит (пропт) штучний інтелект є поєднанням різних даних, що робить його новим оригінальним об'єктом. Закон України «Про авторське право і суміжні права», що набув чинності 01.01.2023 року. Згідно з ним «твори, створені фізичними особами з використанням комп'ютерних технологій, не вважаються неоригінальними об'єктами, згенерованими

комп'ютерною програмою», а також «у результаті утворення неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, особисті немайнові права не виникають». Перед початком роботи інструментом також потрібно ознайомитися з правилами використання на сайті.

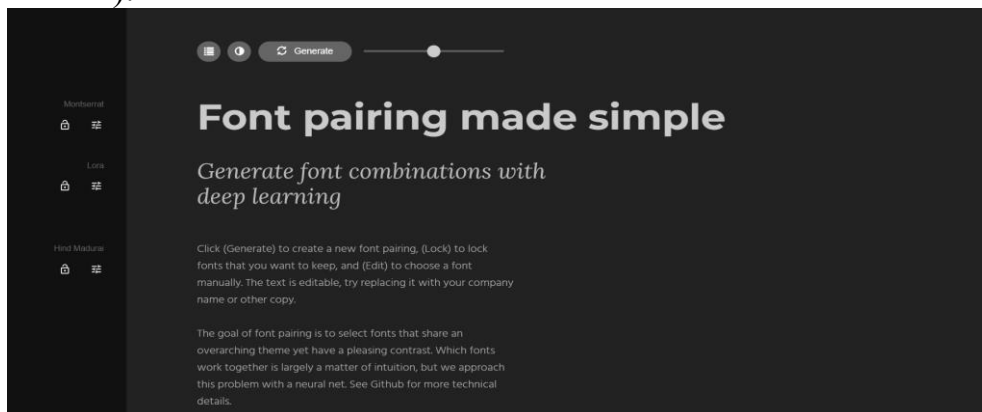
Бібліотеки переважно є некомерційними установами, тому безкоштовні платформи або з можливістю використання певних функцій безплатно, стають більш привабливими для використання серед працівників бібліотек. Прикладами таких сервісів є «iLoveIMG», «FONTJOY», «MOJO AI», «Captions», «Infogram», «Cleanup.pictures», «Animoto», «Gemini».

iLoveIMG – надає можливість швидко стиснути, змінити розмір, обрізати, змінити форматування, редагувати, збільшити, прибрати фон, створити зображення з водяним знаком, створити мем, повернути зображення, перетворити HTML на зображення, розмити обличчя. Переваги преміум версії полягають у можливості створити команду, щоб працювати з іншими людьми разом над проектом, завантажувати більшого розміру файли та збільшення кількості завдань для виконання одразу. У роботі бібліотеки може знадобитися для створення рекламної продукції, дописів, презентацій для соціальних мереж та інформації на сайт, блог (див. зображення 1).

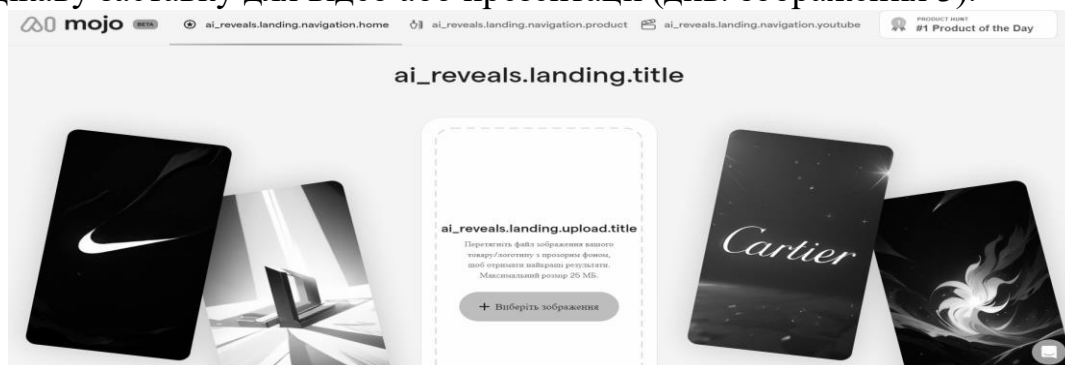
(зображення 1, вигляд сайту iLoveIMG)

FONTJOY – підбирає оптимальну комбінацію шрифтів для тексту та надає можливість попередньо переглянути, як вони поєднуються між собою. Платформа надає користувачам безкоштовний доступ. Працівникам бібліотеки це допоможе швидко підібрати потрібні шрифти для дописів в соціальних мережах, презентаціях, рекламній продукції та іноді інформації для сайту, блогу (див. зображення 2).

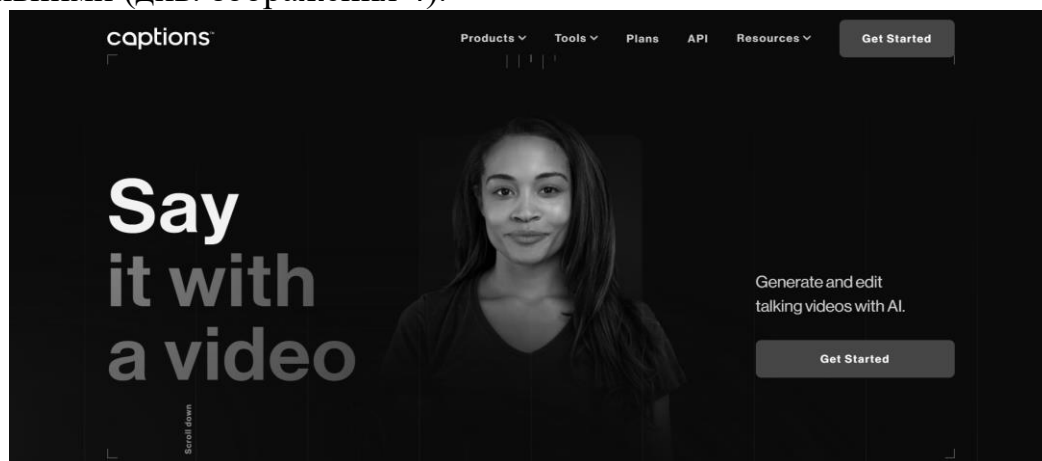
(зображення 2, вигляд сайту FONTJOY)

МОJO AI – створює анімовану заставку або інтро для вашого відео на платформу «YouTube». Для цього потрібно завантажити ваш логотип та обрати потрібний шаблон, далі сервіс за допомогою штучного інтелекту сам створить анімовану заставку. Використовувати в бібліотеках, щоб швидко зробити цікаву заставку для відео або презентації (див. зображення 3).

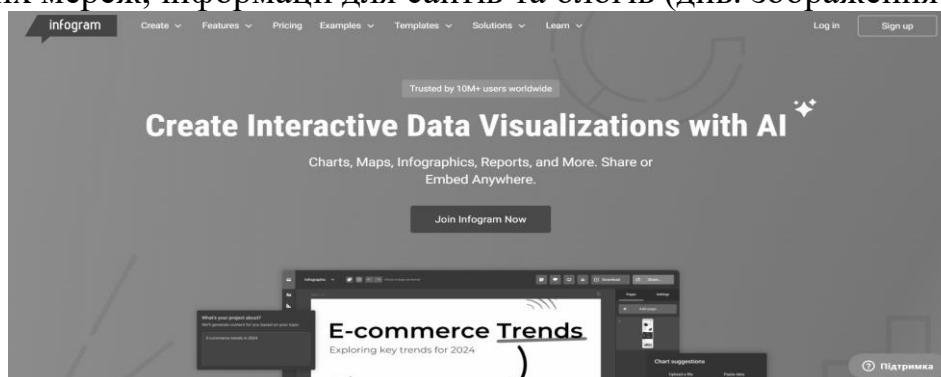
(зображення 3, вигляд сайту МОJO AI)

Captions – швидко генерує субтитри до відео, надає можливість відредагувати їх, зробити переклад різними мовами та виправити зоровий контакт на етапі обробки. Бібліотекарям це допоможе зробити відео для соціальних мереж, вебінарів та презентацій більш інтерактивними та інклюзивними (див. зображення 4).

(зображення 4, вигляд сайту Captions)

Infogram – допоможе швидко створити інфографіку, звіти, інформаційні панелі, карти, діаграми, таблиці, слайди, плакати. Для бібліотек це може знадобитися під час конференцій, річних звітів, вебінарів, дописів для соціальних мереж, інформації для сайтів та блогів (див. зображення 5).

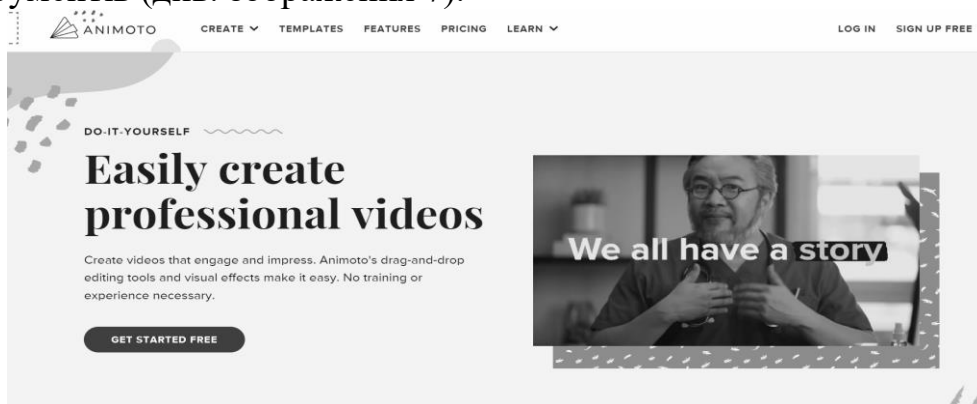
(зображення 5, вигляд сайту Infogram)

Cleanup.pictures – інструмент, що прибирає небажані предмети з фотографії. Він є безкоштовним для завантаження зображення якістю 720 пікселів. Платна версія дозволяє завантажувати файли більшого розміру, а також редагувати фотографії. За допомогою цього інструменту на основі штучного інтелекту можна зробити фотографії якіснішими. Наприклад, прибрати з кадру зайвий об'єкт (див. зображення 6).

(зображення 6, вигляд сайту Cleanup.pictures)

Animoto – допомагає створити відео. Потрібно завантажити власні файли на сайт і використати в конструкторі необхідні інструменти та музичний супровід. Безкоштовна версія дозволяє завантажувати відео тільки з водяним знаком. У платній версії немає водяного знаку та доступно для використання більше інструментів (див. зображення 7).

(зображення 7, вигляд сайту Animoto)

Gemini – створює текст для допису, зображення, підбирає потрібні хештеги, створює таблиці, тощо (див. зображення 8). Для цього потрібно написати текстовий запит (промпт). Це допоможе для створення візуального контенту для рекламних проєктів, соціальних мереж, конференцій, вебінарів та статей сайту, блогу.

(зображення 8, зображення, що створив Gemini після заданого пропту)

Отже, використання інструментів на основі штучного інтелекту для створення візуального контенту може полегшити роботу працівників бібліотек. Вони допоможуть швидко зробити цікаву та інтерактивну рекламну продукцію, презентації, інфографіку, відео та дописи для соціальних мереж. Перед початком роботи з інструментів на основі штучного інтелекту потрібно ознайомити з правилами використання на сайті, а також Законом України «Про авторське право і суміжні права».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. 16 інструментів штучного інтелекту, якими захоплюються творці контенту – doola: розпочніть бізнес своєї мрії в США та підтримайте його на 100%. *Doola: A Business-in-a-Box™*. URL: <https://www.doola.com/uk/blog/16-ai-tools-content-creators-are-raving-about/>.

2. Безплатне збільшення та покращення якості зображень за допомогою ШІ. *iLoveIMG | Найшвидший безкоштовний веб-застосунок для легкої зміни зображень*. URL: <https://www.iloveimg.com/uk/upscale-image>.

3. Білик О. Палітра сервісів для створення візуального контенту з використанням штучного інтелекту. *Бібліотечна планета*. 2024. № 1. С. 27–30. URL: https://libkor.com.ua/storage/php/periodic_theme_files/palitra_servisiv.pdf.

4. Чернишенко Н. Використання можливостей нейромереж та штучного інтелекту для створення медіаконтенту. *Бібліотека і суспільство: рух у часі та просторі – 2023: V Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю*. Харків, 2023. С. 1–9. URL: <https://dspace.khimu-library.com.ua/handle/123456789/204>.

5. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX: станом на 15 квіт. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.

6. ТОП-10 сервісів на основі штучного інтелекту для веб-дизайнерів – Genius.Space. *Genius.Space*. URL: <https://genius.space/lab/top-10-servisiv-na-osnovi-shtuchnogo-intelektu-dlya-veb-dizajneriv/>.

7. Штучний інтелект та авторське право – Центр демократії та верховенства права. *Центр демократії та верховенства права*. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/shtuchnyi-intelekt-avtorske-pravo/>.

8. Captions | Your AI-powered creative studio. *Captions | Your AI-powered creative studio*. URL: <https://www.captions.ai/>.

9. Fontjoy. *Fontjoy – Generate font pairings in one click*. URL: <https://fontjoy.com/>.

10. Gemini. *Gemini*. URL: https://gemini.google.com/?utm_source=app_launcher&utm_medium=owned&utm_campaign=base_all.

REFERENCE

1. 16 instrumentiv shuchnoho intelektu, yakymy zakhopliuutsia tvortsi kontentu – doola: rozpochnit biznes svoiei mrii v SShA ta pidtrymaite yoho na 100%. *Doola: A Business-in-a-Box™*. URL: <https://www.doola.com/uk/blog/16-ai-tools-content-creators-are-raving-about/>.

2. Bezplatne zbilshennia ta pokrashchennia yakosti zobrazhen za dopomohoiu ShI. *iLoveIMG | Naishvydshyi bezkoshtovnyi veb-zastosunok dlia lehkoj zminy zobrazhen*. URL: <https://www.iloveimg.com/uk/upscale-image>.

3. Bilyk O. Palitra servisiv dlia stvorennia vizualnoho kontentu z vykorystanniam shuchnoho intelektu. *Bibliotechna planeta*. 2024. № 1. S. 27–30. URL: https://libkor.com.ua/storage/php/periodic_theme_files/palitra_servisiv.pdf.

4. Chernyshenko N. Vykorystannia mozhlyvostei neiromerezh ta shuchnoho intelektu dlia stvorennia mediakontentu. *Biblioteka i suspilstvo: rukh u chasi ta prostori – 2023: V Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia z mizhnarodnoiu uchastiu*. Kharkiv, 2023. S. 1–9. URL: <https://dspace.khimu-library.com.ua/handle/123456789/204>.

5. Pro avtorske pravo i sumizhni prava: Zakon Ukrainy vid 01.12.2022 № 2811-IX: stanom na 15 kvit. 2023 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.

6. TOP-10 servisiv na osnovi shuchnoho intelektu dlia veb-dyzaineriv – Genius.Space. *Genius.Space*. URL: <https://genius.space/lab/top-10-servisiv-na-osnovi-shuchnogo-intelektu-dlya-veb-dizajneriv/>.

7. Shuchnyi intelekt ta avtorske pravo – Tsentr demokratii ta verkhovenstva prava. *Tsentr demokratii ta verkhovenstva prava*. URL: <https://cedem.org.ua/analytics/shuchnyi-intelekt-avtorske-pravo/>.

8. Captions | Your AI-powered creative studio. *Captions | Your AI-powered creative studio*. URL: <https://www.captions.ai/>.

9. Fontjoy. *Fontjoy – Generate font pairings in one click*. URL: <https://fontjoy.com/>.

10. Gemini. *Gemini*. URL: https://gemini.google.com/?utm_source=app_launcher&utm_medium=owned&utm_campaign=base_all.